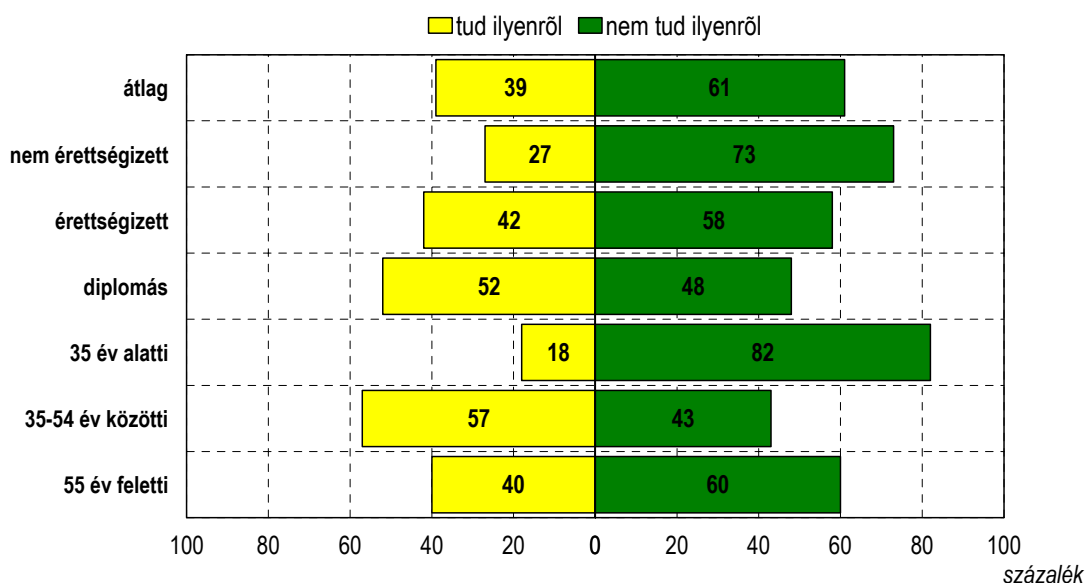

Civil szervezetek a lakosok szemével, 2008 június

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet a Helyi Érték - Közép-Dunántúli Civil Szolgáltató Hírlevél felkérésére kutatást végzett Közép-Dunántúl három nagyvárosában – Székesfehérváron, Tatabányán és Veszprémben – a lakosok körében arról, hogy mit gondolnak a helyi civil szervezetekről.

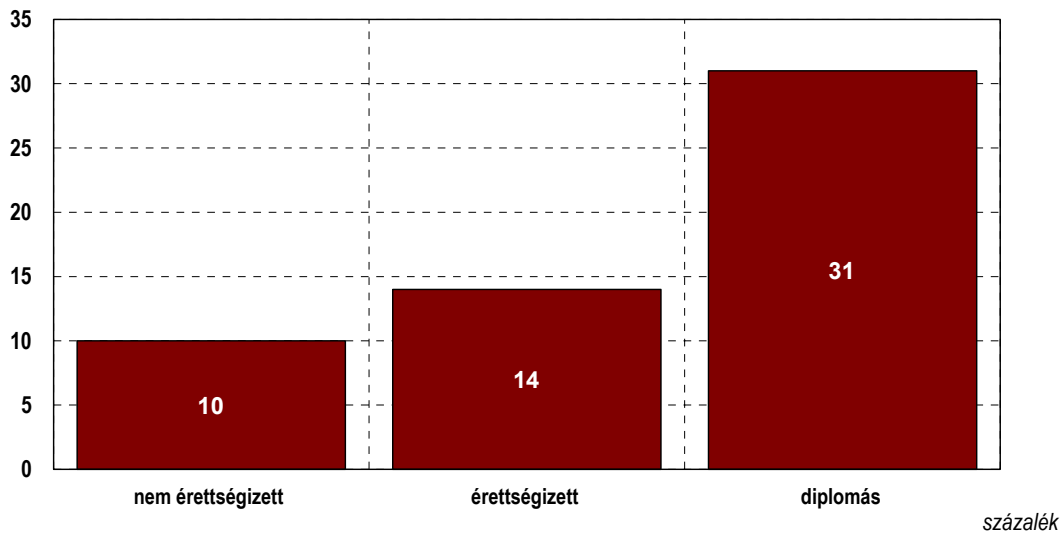
A helyi ügyek, problémák megoldására, szolgáltatások biztosítására általában háromféle módon kerülhet sor. Bizonyos közfeladatokat az Önkormányzat illetve annak intézményei látnak el, többségében állami források bevonásával, más szolgáltatásokat vállalkozások, a cégek, az úgynevezett magángazdaság nyújt, megint más helyi feladatokat pedig a civil szektor, az egyesületek, alapítványok látnak el. A régió nagyvárosaiban az emberek 39 százaléka tudott legalább egy olyan civil szervezetet megnevezni, amely a városában tevékenykedik a helyi ügyekért, a helyi lakosokért. Jellemző, hogy minél magasabb valakinek az iskolai végzettsége, annál inkább ismer aktív civil szervezeteket. Így az érettségivel nem rendelkezőknek csak 27, az érettségizetteknek 42 a diplomásoknak pedig 51 százaléka hallott olyan civil szervezetről, aki a városban tevékenykedik. Jellemző azonban, hogy a lakosok tájékozottsága ezen civil szerveződésekről inkább csak az általánosság szintjén mozog. Életkor szerint a leginkább tájékozottak a középkorú lakosok, a legkevésbé pedig a fiatalok.

Helyi civil szervezetet ismerők aránya a régió nagyvárosaiban

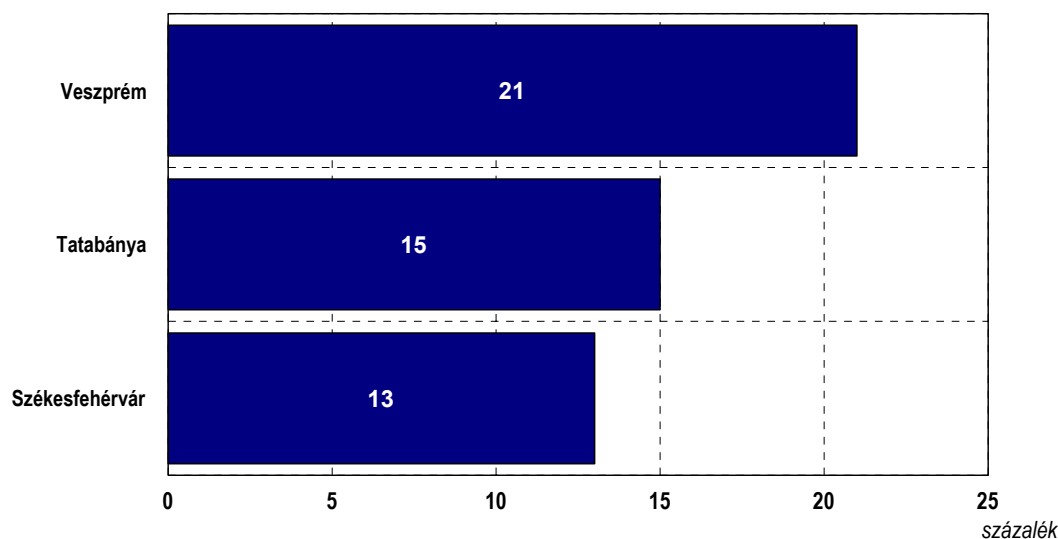

Az önkéntesség, az önkéntes munkában való részvétel feltételez egyfajta szolidaritást, szociális érzékenységet, a közösség iránti elköteleződést, s jó fokmérője a helyi társadalom iránti felelősségvállalásnak. A régió három nagyvárosában élő felnőttek állampolgárok 17 százaléka nyilatkozta kérdésünkre, hogy az elmúlt 12 hónapban részt vett ilyen típusú munkában, önkéntesként segítette valamilyen civil szervezet, egyesület, alapítvány munkáját. Jellemzően inkább a középkorú és fiatalabb korosztály valamint az iskolázottabb réteg az aktívabb e tekintetben, a diplomások körében már 30 százalék az önkéntes munkáról beszámolók aránya.

Azok aránya, akik elmúlt 12 hónapban Önkéntes munkával segítették valamilyen egyesület vagy alapítvány munkáját

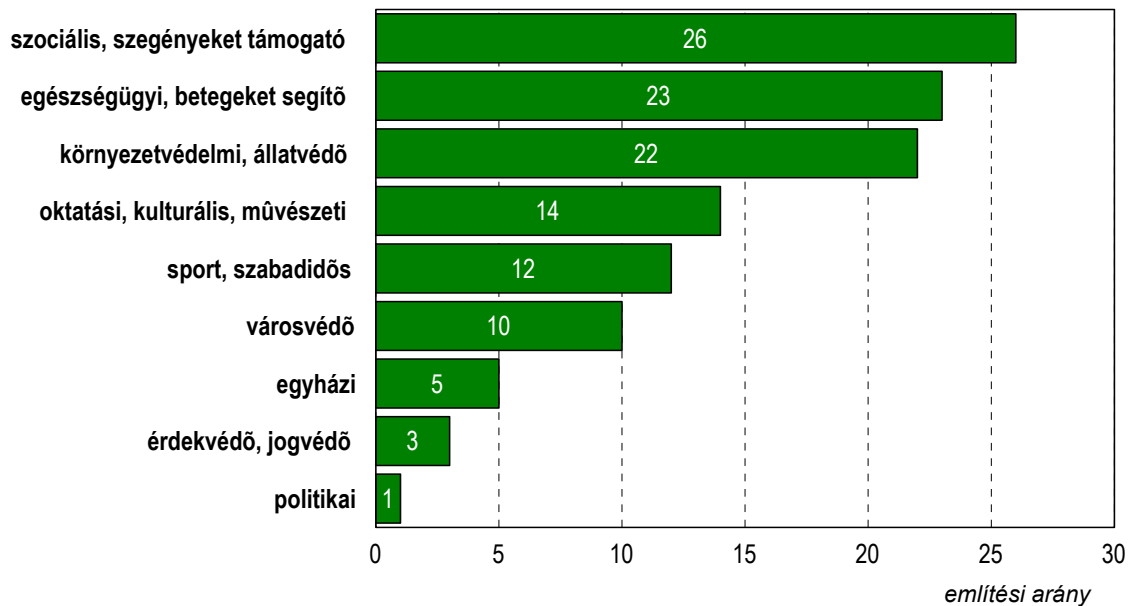
Azok aránya, akik az elmúlt 12 hónapban Önkéntes munkával segítettek valamilyen egyesület vagy alapítvány munkáját

Az okok, melyek meggátolják az embereket az aktív részvételben jórészt időhiányból fakadnak, a lakosok harmada állította, nem tud időt szakítani az önkéntességre. A válaszadók másik harmada az információhiányt jelölte meg okként, nem tud a lehetőségekről, s szintén körülbelül minden harmadik ember az öregségből, vagy betegségéből kifolyólag nem vállal önkéntes munkát sehol sem. Életkor szerint vizsgálva ennél árnyaltabb a kép, mert a középkorú lakosoknál az elsődleges probléma az időhiány, a fiataloknál az információ hiánya, az idősebbeknél pedig érthetően az egészségi állapot nehezíti az önkéntes munkavégzést.

Ha mégis önkéntes munkát végeznének azok akiknek nincs rá módjuk, illetve akik most is segítik így az egyesületeket, alapítványokat, többségében elsősorban valamilyen szociális, szegényeket, elesetteket támogató vagy betegeket segítő, egészségügyi, illetve környezetvédelmi civil szervezet munkáját erősítenék, az emberek 22-26 százaléka ezen szervezetekkel szimpatizál leginkább. Az oktatási, kulturális és művészeti valamint sport, szabadidős illetve városvédő egyesületek, alapítványok munkájába a lakosok 10-14 százaléka kapcsolódna be alkalom adtán.

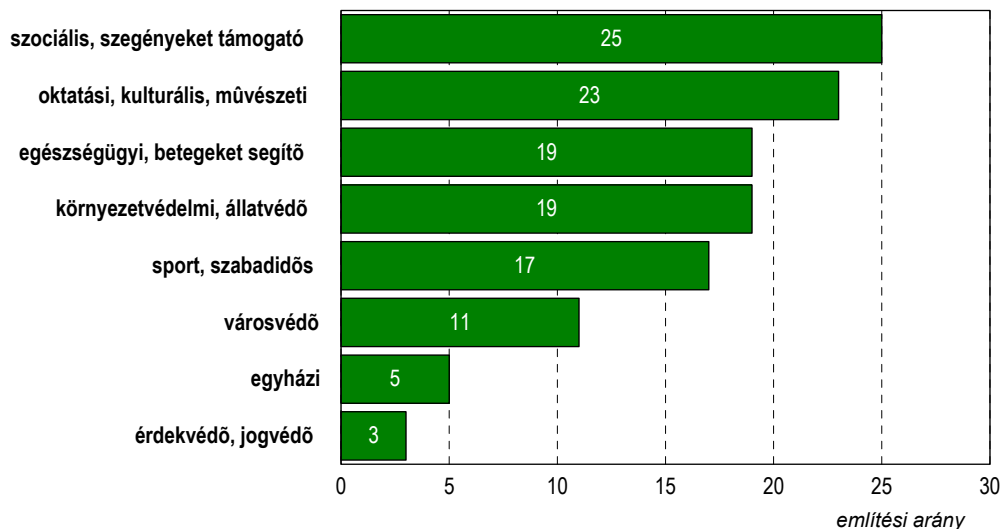
Milyen civil szervezet munkájában vennének részt az emberek?

Életkor szerint a fiatalok inkább a sport, szabadidős, a szociális a és környezetvédelmi szervezetekben vállalnának elsősorban önkéntes munkát, a középkorúak az egészségügyi, betegeket segítő, valamint az oktatási, kulturális civil szervezetekben dolgoznának inkább, míg az idősebbek a betegeket segítő és a városvédő szervezetek irányába nyitottabbak.

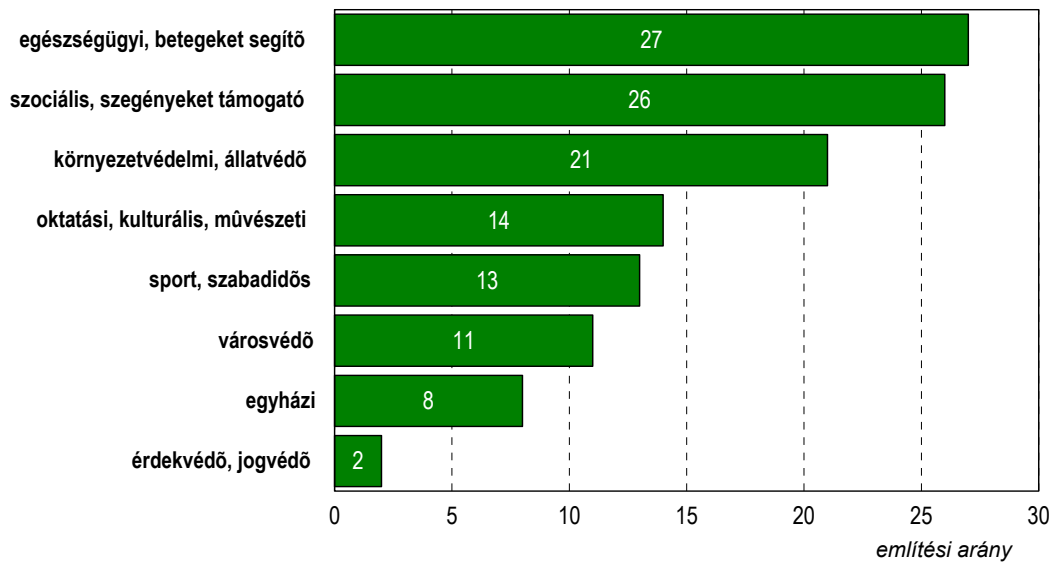
Milyen civil szervezet munkájában vennének részt az emberek?

Tatabánya

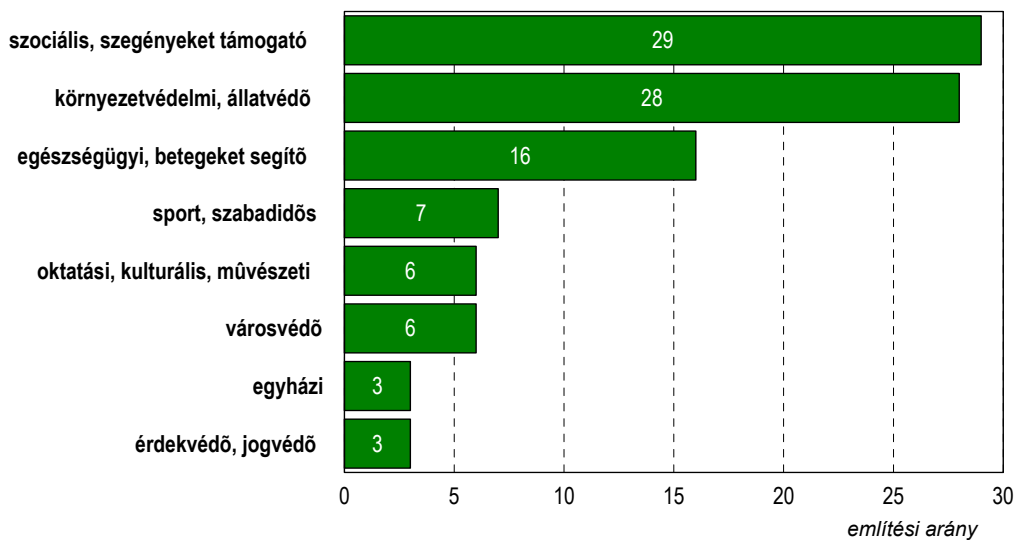
Milyen civil szervezet munkájában vennének részt az emberek?

Veszprém

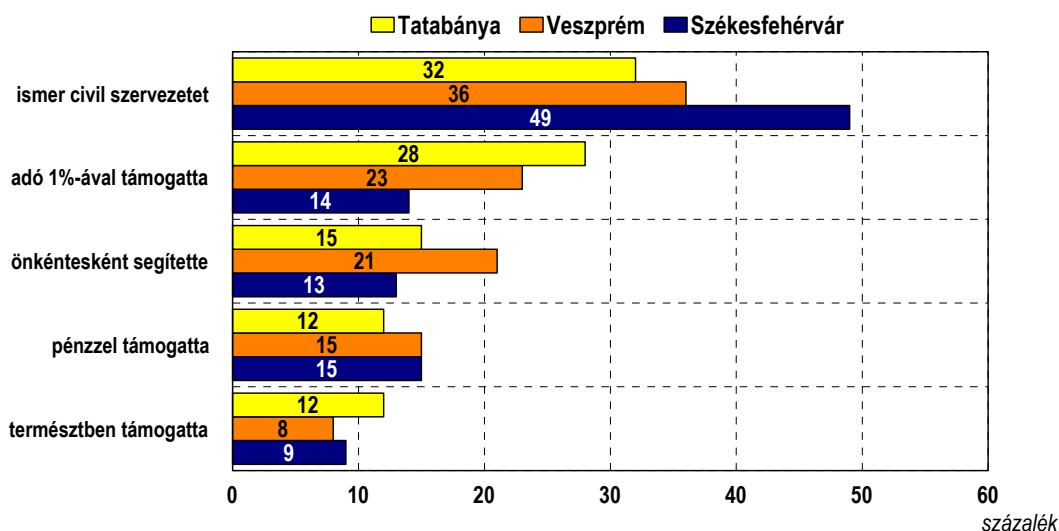
Milyen civil szervezet munkájában vennének részt az emberek?

Székesfehérvár

A lakosok helyi civil szervezetekkel való kapcsolatát nemcsak az önkéntes munkával, hanem a felajánlásokkal is lehet mérni. A régió nagyvárosaiban jövedelemmel rendelkezők 22 százaléka, az SZJA 1 százalékának felajánlásával támogatta idén valamelyik helyi civil szervezetet saját bevallásuk alapján, 15 százalékuk készpénzzel, 10 százalékuk pedig természetbeni adománnyal (is) segítette az egyesületek, alapítványok munkáját. A civil szervezetekkel kapcsolatos lakossági aktivitás az iskolai végzettség emelkedésével drasztikusan nő, s az is jellemző, hogy a 35-54 éves, középkorú korcsoport segíti leginkább a civil szektor munkáját.

A lakosok helyi civil szervezetekkel való kapcsolata

A helyi közhangulat a régió nagyvárosaiban eléggé nagyfokú bizalmatlanságot tükröznek az egyes szervezetek, intézmények vonatkozásában. Az egyesületekben a lakosok 5 százaléka, az alapítványokban 12 százalékuk egyáltalán nem bízik, s további 15-16 százalékuk is inkább bizalmatlan, míg az ellenkező póluson azok aránya, akik teljes mértékben bíznak a civil szervezetekben 4-8 százalék. Összevetve más típusú szervezetekkel, kiderült, hogy az egyházak tekintetében sokkal megosztottabbak az emberek, a bizalmatlanok aránya is magasabb (20 százalék) de azoké is, akik nagyon bíznak benne (16 százalék). Általános lakossági bizalmatlanság veszi körül a szakszervezeteket, míg az önkormányzatok iránt mérhető a legnagyobb bizalom a régióban. Jellemző hogy a civil szervezetekben jobban bíznak a fiatalok, míg az idősebbek körében a helyi vállalkozók és az egyházak bizalmi indexe átlag feletti, bár leginkább ők is az önkormányzatban bíznak.

A helyi civil szervezetek jelenlétét a városban minden harmadik ember nagyon fontosnak véli, s további 57 százalékuk szerint is inkább fontos szerepet töltenek be, miközben 10-12 százalékuk

fogalmaz meg ettől eltérő negatív véleményt. A civil szervezeteknél azonban sokan fontosabbnak vélik a helyi vállalkozók jelenlétét, ugyanakkor a pártok helyi szervezetei tekintetében igen megosztottak az emberek.

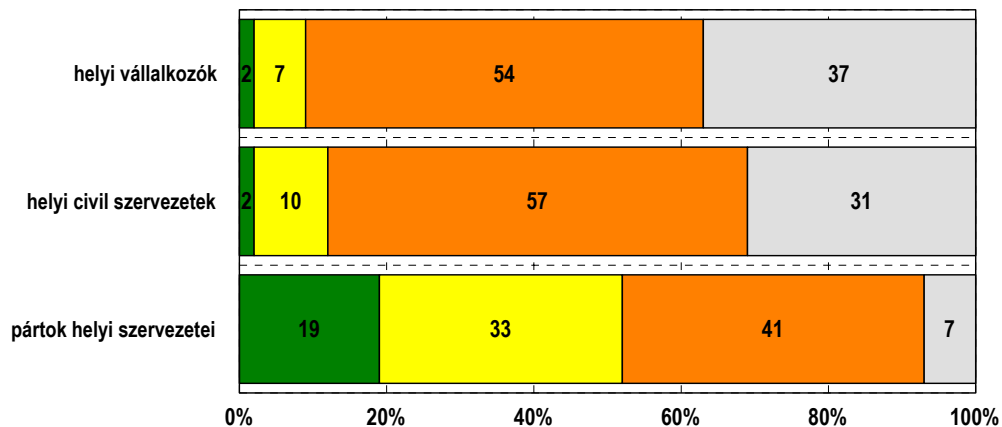
Az egyes szervezeti csoportok bizalom-indexe

	Veszprém	Tatabánya	Székesfehérvár
Alapítványok	44	53	53
Egyesületek	53	54	48
Egyházak	55	46	45
Helyi vállalkozások	54	51	50
Nagyvállalatok	49	51	46
Önkormányzatok	55	57	58
Szakszervezetek	38	45	46

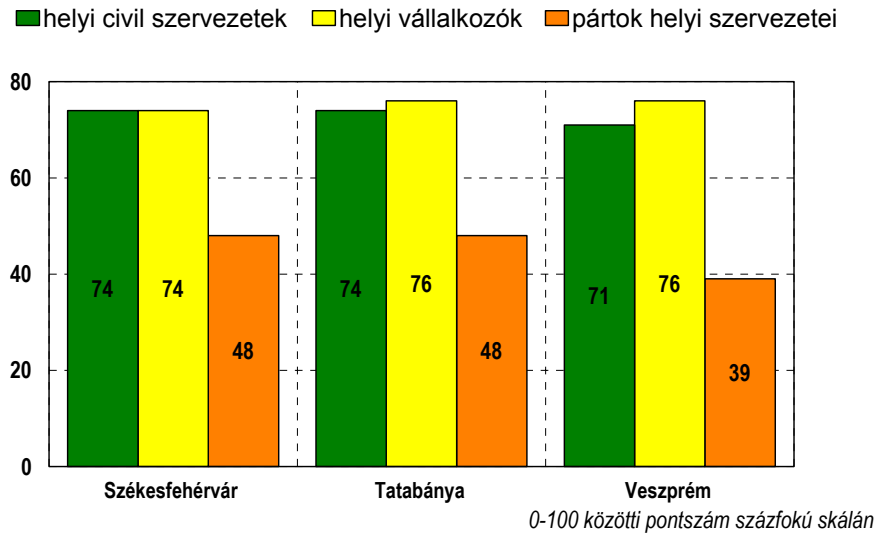
Átlag pontszám 0-100 között kifejezve

Mennyire fontosak a város életének szempontjából a ...?

■ egyáltalán nem fontos ■ inkább nem fontos ■ inkább fontos ■ nagyon fontos

Mennyire fontosak a város életének szempontjából a ...?

A kutatás módszertanáról

A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják Tatabánya, Veszprém és Székesfehérvár felnőtt lakosságát. A telefonos kutatás során 2008. május 26-31. között 300 fő válaszolt a feltett kérdésekre. A válaszmegtagadásokból és az elérhetetlenségből fakadó kismértékű torzulást városonként kor és nem szerinti súlyozással korigáltuk. A mintavételi hiba +/- 3-6 százalék.

Domokos Tamás (tdomokos@echosurvey.hu)

Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet
8000 Székesfehérvár, Tobak u. 17.
www.echonetwork.hu